

MEERTALIG OPGROEIEN

Het komt steeds vaker voor dat kinderen meertalig opgroeien. Leerkrachten vragen zich vaak af wat het beste is voor het kind:

- moet het kind het Nederlands zo snel mogelijk buiten én binnen het gezin leren,
 - of volstaat het leren van het Nederlands buiten het gezin?
- Hiervoor is helaas geen kant-en-klaar advies te geven.

Er zijn twee soorten meertaligheid te onderscheiden:

- **de simultane meertalige ontwikkeling:** het kind leert twee of meer talen vanaf de geboorte. Het ontwikkelingsproces in alle talen komt sterk overeen met dat van eentalige kinderen, maar verloopt vaak in een of meer talen trager;
- **de successieve meertalige ontwikkeling:** het kind leert aanvankelijk één taal en later nog een of meer talen. De ontwikkeling van de eerste taal verloopt op dezelfde wijze als die van eentalige kinderen, maar de ontwikkeling van de andere talen verloopt gedeeltelijk anders. Het taalbegrip ontwikkelt zich bijvoorbeeld sneller dan de taalproductie en ook is er een zogenaamde 'stille periode' mogelijk.

Meestal geen probleem

Veel anderstalige kinderen worden pas geconfronteerd met de tweede taal als ze naar school gaan. Dat men thuis een andere taal spreekt dan op school, hoeft geen probleem te zijn. Integendeel zelfs, het kan juist goed zijn voor de taalontwikkeling. Veel kinderen die op jonge leeftijd verschillende talen leren, kunnen al vroeg met taal en taalverschillen omgaan.

Belangrijkste advies: ouders spreken thuis bij voorkeur die taal tegen hun kind die zij zelf het beste beheersen.

Boeken en websites

Voor leerkrachten:

- 'Nederlands als tweede taal in het basisonderwijs', F. Kuiken, A. Vermeer - ISBN 90 06 95501 9
- 'Woorden leren, woorden onderwijzen', M. Verhallen, S. Verhallen - ISBN 90 6508 271 9
- 'Woordenschat en taalonderwijs aan allochtone leerlingen', R. Appel, A. Vermeer - ISBN 90 361 9897 6
- 'Logopedie voor onderwijsgevenden', hoofdstuk 12, M. Pronk - ISBN 90 244 1289 7

Voor ouders:

- 'Hoe kinderen meertalig opgroeien', Burkhardt Montanari e.a. - ISBN 90 76092 07 9
- 'Oetsiekoetsie' - veelgestelde vragen over kindertaal en meertalig opvoeden, M. Verrips, e.a. - ISBN 90 215 9520 6
- Folder 'Meertaligheid en Logopedie' Uitgave GGD Rivierenland

Websites:

- <http://www.ouders.nl/taal.htm>
- <http://meertalen.bibliotheek.nl>
- <http://www.kindertaal.nl>

Tips voor leerkrachten

- Neem een positieve houding aan ten opzichte van 'de andere taal'. Zie meertaligheid als feit, niet als fout.
- Probeer ouders te betrekken bij pre-teaching. Leg de ouders uit wat je gaat doen in de klas en vraag of zij dit vooraf thuis willen oefenen. Denk hierbij aan het voorbereiden van een thema of het voorlezen van een prentenboek.
- Eis niet te snel dat het kind zelf al taal produceert. Accepteer ook non-verbale reacties.
- Verwoord steeds wat je doet.
- Maak het visueel: ondersteun je uitingen door gebaren en handelingen.
- Gebruik korte, correcte zinnen.
- Noem zoveel mogelijk het bepaalde lidwoord (de/het) bij een zelfstandig naamwoord.
- Geef het kind de tijd om te reageren; voorkom dat taalvaardige kinderen de beurt afnemen.
- Geef de onvolledige uiting van het kind in de goede vorm terug.
- Ontmoedig het kind niet door alle fouten te corrigeren.
- Probeer de bedebeling van het kind te achterhalen door dóór te vragen, zodat het kind zich begrepen voelt. Of herhaal een woord dat je wél hebt verstaan en ga daarop in.

Tips voor ouders

- Spreek met uw kind die taal waarin u zich het best kunt uiten. Als u zelf Nederlands spreekt met veel fouten, leert uw kind het ook fout.
- Laat uw kind zoveel mogelijk met goed Nederlands taalaanbod in contact komen, bijvoorbeeld spelen met Nederlandse kinderen/buren; lid worden van een club(je) of een vereniging.
- Als u met uw kind spreekt, betrek het dan bij uw onderwerp en geef het de mogelijkheid hierop in te gaan.
- Lees samen boekjes en praat daarover in de taal die u het best beheerst. Lidmaatschap van de bibliotheek is voor kinderen gratis.
- Doe samen spelletjes, zing liedjes en vertel verhaaltjes, ook uit uw eigen cultuur en in uw eigen taal. Betrek ook oudere kinderen hierbij.
- Kijk samen naar kinderprogramma's op de televisie en praat met uw kind over wat u ziet.
- U kunt contact opnemen met een logopedist van GGD Rivierenland, als u vragen heeft of meer advies wenst.

Deze poster wordt u aangeboden door de logopedisten van GGD Rivierenland in het kader van de Europese Dag van de Logopedie 6 maart 2007.

GGD
Rivierenland

GGD Rivierenland

Postadres Postbus 6062, 4000 HB Tiel

Telefoon 0344 - 69 87 00

Internet www.ggdrivierenland.nl